

Zora Blaznik

(1912–2011)

20. septembra 2011 smo se na škofjeloškem mestnem pokopališču poslovili od gospe Zore Blaznik, rojene Meštrov, življenjske sopotnice dr. Pavleta Blaznika, soustanovitelja in dolgoletnega predsednika Muzejskega društva Škofja Loka.

Dr. Pavle Blaznik je bil kot profesor zgodovine član loškega profesorskega ceha, ki je bil leta 1937 pobudnik za ustanovitev Muzejskega društva Škofja Loka. Društvo je že leta 1939 v starem rotovžu na Mestnem trgu postavilo na ogled prve muzejske zbirke in s tem ustanovilo Loški muzej, ki ga je društvo tudi dolga leta vodilo. Dr. Blaznik je bil predsednik Muzejskega društva vse do leta 1974. Mnogi se spominjajo, da je na mesečna srečanja društva v Škofjo Loko z veseljem hodil iz Ljubljane, kjer je sicer živel. Bil je tudi član uredniškega odbora Loških

razgledov in eden najbolj plodovitih piscev prispevkov, saj je bil v vsaki številki objavljen najmanj en njegov prispevek. Svoje znanstveno in strokovno delo na zgodovinskem področju je v največji meri posvetil zgodovini loškega ozemlja, krona njegovega dela je bila knjiga Škofja Loka in loško gospostvo, ki je izšla ob tisočletnici mesta, leta 1973. Knjiga celovito opisuje loško zgodovino do leta 1803, ko je bilo loško ozemlje odvzeto freisinškim škofom oziroma sekularizirano. Mnogi slovenski zgodovinarji menijo, da ima Škofja Loka prav po zaslugi Blaznikovega dela in te knjige najboljše strokovno obdelano zgodovino na slovenskem ozemlju. Dr. Blaznik je umrl 13. junija 1984.

Slovenski izrek pravi, da za vsakim uspešnim moškim oziroma možem stoji ženska oziroma žena, ki ga podpira pri njegovem delu ter skrbi za urejen dom in prijetno vzdušje v družini. Izrečeno zanesljivo velja tudi za gospo Zoro Blaznik.

Zora Blaznik

Osebnost dr. Blaznika nisem srečal, dano pa mi je bilo, da sem večkrat srečal in obiskal gospo Zoro Blaznik. Prvič sva se srečala maja 2008, ko sem kot novoizvoljeni predsednik Muzejskega društva Škofja Loka pripravil Blaznikov večer, kulturno prireditev, poimenovano po njenem možu. Prvi Blaznikov večer po moji izvolitvi smo posvetili našemu častnemu članu Svetku Kobalu. Gospa Zora je kljub visoki starosti prišla na ta večer iz Ljubljane in s tem izkazala spoštovanje do gospoda Kobala, ki je v društvu dolga leta sodeloval z njenim možem. Gospo Zoro mi je predstavil dr. Branko Berčič, častni član našega društva in tesni sodelavec dr. Blaznika. Ko sedaj razmišljam o mojem prvem srečanju z gospo Zoro Blaznik, vidim v njem polno simbolike, saj so se v tem srečanju prepletli trije pomembni moške, ki so delovali v našem društvu.

Ker je bilo najino prvo srečanje pravzaprav le bežen pozdrav, sem si želel, da jo obiščem in ji namenim več časa. Priložnost se je kar sama ponudila ob izidu 54. številke Loških razgledov, ki sva jih z urednico Judito Šega spomladi 2009 prinesla na njen dom v Ljubljani. Gospa Zora me je že prvi hip navdušila s svojo toplino in prijaznostjo, še bolj pa z izjemno intelektualno svežino za njeno častljivo starost. S ponosom ter radostjo v srcu se je spominjala ljubega moža Pavleta, očka, kot so ga klicali v družini, in iz njenih besed je bilo zaznati njuno izjemno ljubezen ter lep odnos, poln razumevanja, podpore in medsebojnega spoštovanja. Spominjala se je njunih prvih srečanj, spoznala sta se v Celju, kjer je bil Pavle profesor na tamkajšnji gimnaziji.

Pripovedovala mi je, da je bil njen oče rojen v Dalmaciji, kot mlad fant pa je pred 1. svetovno vojno prišel v Trst za trgovskega pomočnika. Takoj je pokazal svoje sposobnosti, lastnik mu je zaupal vedno pomembnejša opravila, kmalu pa je poslovno odšel po svojih poteh. Gospa Zora se je rodila februarja 1912 v Zadru. Ko je po 1. svetovni vojni Trst pripadel Italiji in se je pričelo preganjanje Slovencev, še zlati poslovno uspešnih, se je družina odselila v Celje, kjer so s svojim trdim delom in prizadevnostjo ustvarili pomembno premoženje, ki jim je bilo po 2. svetovni vojni odvzeto.

Gospa Zora in gospod Pavle sta se poročila leta 1932, v Petrovčah pri Celju. Njuno ljubezen sta kmalu obogatila sin Pavle oziroma Pavč, kot so ga domači klicali, in hčerka Marija oziroma Marijca. Med 2. svetovno vojno se je gospa Zora z otrokoma umaknila v kraj Tijesno, na otoku Murter v Dalmaciji, od koder je bil doma njen oče, mož Pavle pa je do kapitulacije Italije deloval kot pogodbeni profesor v Ljubljani. Po vojni so dolgo časa stanovali v Celju, kasneje v Ljubljani, kjer je dr. Pavle dobil zaposlitev, največ časa je delal kot prvi in dolgo časa edini znanstveni sodelavec na sedanjem Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU. Leta 1954 je družino pretresla smrt sina Pavča, ki se je ponesrečil v Szalay - Gerinovem grebenu v Turski gori. Hči Marija se je poročila z Andrejem Leskovarjem in veselje ob vnukih Alenki, Matjažu in Marku je lajšalo neizmerno bolečino zaradi sinove smrti.

Gospa Zora je ves čas podpirala delovanje svojega moža in čeprav nista niko-

li živela v Škofji Loki, je imela poseben odnos do našega mesta, ki ga je prevzemala iz moževe neizmerne domoljubnosti ter pripadnosti do rodnega mesta in ljudi, ki jo je izkazoval s strokovnim delom kot zgodovinar, še bolj pa v delovanju pri Muzejskem društvu. Verjetno so se njeni domači tudi zaradi tega odločili, da bo njen zadnji počitek v loški zemlji, ob možu Pavletu in sinu Pavču.

Gospe Zori Blaznik se iskreno in globoko zahvaljujem za vso podporo ter ljubezen, ki jo je izkazovala možu dr. Pavletu Blazniku, otrokoma, vnukom in pravnuku Matiju. Osebnostno sem izjemno hvaležen, da sem se lahko srečal in pogovarjal z njo, saj so najini pogovori prispevali k mojemu poznavanju zgodovine delovanja našega društva in tudi moji osebni rasti. V imenu Muzejskega društva Škofja Loka in tudi v imenu ustanov, ki so izšle iz Muzejskega društva, Zgodovinskega arhiva Ljubljana, Enota v Škofji Loki, in Loškega muzeja, se gospe Zori ter njeni hčerki Mariji iskreno zahvaljujem za bogato knjižno in rokopisno gradivo dr. Blaznika, ki sta ga podarili loškim ustanovam.

Gospa Zora, hvala za vse.